N°. 90. 185

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 10 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den November.

In den *Constitutionnel* leest men het volgende:

» De admiraal *Bruat* heeft het bevel over het te Brest vereenigde eskader aanvaard, met eene proclamatie waarin hij aan de officieren en zeelieden de volgende opwekking rigt » » Wij behooren met alle kracht te streven naar de ontwikkeling van dit nieuwe element onzer magt en grootheid ter zee. In de moeijelijke omstandigheden, die zich kunnen voordoen, zal ik aan uw hoofd staan; houdt u gereed om u rondom de vlag van uwen admiraal te scharen."

» Den 31 October is het nieuwe linieschip *Tourville* te Brest te water gelaten. Het is een schroefstoomschip van 90 stukken en 650 paardekrachten.

— » Te Toulon is bevel ontvangen om een stoomfregat te bouwen van den eersten rang en van groote snelheid, hetwelk den naam zal voeren van *Keizerin Eugenia*. Dit fregat zal een stoomtuig van 800 paardekrachten voeren en tot model dienen voor verscheiden andere fregatten van dezelfde grootte, die te Brest, Lorient en Cherbourg zullen gebouwd worden. Men verzekert insgelijks dat nevens hetzelve te Toulon een nieuw fregat zal worden op stapel gezet, hetwelk *la Foudre* zal heeten.

» Zoo zal de *Keizerin Eugenia* het model zijn voor de stoomfregatten, gelijk de *Napoleon* reeds het model is voor de stoomlinieschepen van groote snelheid."

— Bij een keizerlijk besluit van den 12den October jl., hetwelk thans eerst in den *Moniteur* is afgekondigd, is bepaald dat in de krijgshavens, in het geval eener overrompeling, de maritime prefecten voor de verdediging moeten zorgen en tot aan de aankomst van den militairen bevelvoerder der landstreek over al de aanwezige troepen het gezag voeren. Dit besluit is genomen op grond dat, in de bestaande verordeningen betrekkelijk de verdediging der krijgshavens, niet voorzien was in de gebeurlijkheid van een plotselingen en onvoorzienen aanval.

— Dezer dagen zijn te Tours talrijke arrestatien bewerkstelligd. De politie zou een geheim genootschap, uit meer dan 1500 personen zamengesteld, op het spoor zijn.

— Aan het *Journal des Débats* wordt onder dagteekening van den 26sten October, door zijnen berigtgever uit Konstantinopel het volgende geschreven: » De Porte heeft vast besloten te oorlogen; de groot-vizier *Reschid-Pacha* verklaart luide, en heeft het heden morgen in mijn bijzijn herhaald, dat de Turken liever zouden te gronde gaan, dan ooit eene schikking aannemen gelijk in de Weener nota vervat was. De Turken die eenige kennis van de Europesche staatkunde hebben, schijnen te denken dat Europa Turkije in geen geval zal laten te gronde gaan; dat zij in den oorlog, ook als zij nederlagen mogten lijden, voordeelen van zedelijken aard zullen behalen; en dat Europa zoo groot belang bij den vrede heeft, dat het alles doen zal om Rusland tot andere inzigten te brengen, nu het onherroepelijk besluit der Turken is niets meer toe te geven."

— De maarschalk *Narvaez* is den 1 dezer in Spanje teruggekeerd. — In Spanje heerscht thans eene ongewone rust, welke ook niet gestoord zal worden door de stedelijke verkiezingen welke op handen zijn en waarbij de progressisten wel kandidaten tegenover die der ministeriele partij stellen, doch met weinig kans om die te doen zegevieren. — De markies *de Viluma*, gevolmagtigd minister van Spanje in Frankrijk, is tot voorzitter van den Senaat benoemd; de heer *Quinones de Leon*, markies van San Carlos, vervangt hem voorloopig te Parijs. — Men vermoedt, dat de electrieke telegraaf tusschen Madrid en de Fransche grenzen weldra gereed zal zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den November.

Blijkens eene te Berlijn openbaar gemaakte officiele opgave heeft het aantal der in het jaar 1851—1852 bij het Pruissische leger in dienst getreden aanvullingsmanschappen 50,191 bedragen; daarvan hadden 37,733 of 75,18 pct. een voldoend schoolonderwijs genoten; 10,106 of 20,01 pct. waren slechts gebrekkig onderwezen, terwijl 2412 of 4,81 pct. geheel van schoolkundigheden ontbloot waren. De meeste van deze laatsten waren uit de provincie Posen. (Onlangs is gemeld dat van de in 1849 en 1850 bij het Fransche leger in dienst getreden rekruten bijna 83 pct. niet lezen of schrijven konden.)

— Van den Donau is langs onderscheidenen wegen berigt ontvangen dat in Klein-Wallachije tusschen de Russische en de Turksche troepen gevochten is. Van hoe veel belang die gevechten geweest zijn, is een punt waarover de onderscheiden opgaven uiteenloopen.

Volgens een telegraphisch berigt uit Weenen van den 3den dezer, zijn Bucharest en alle overige steden van de Donau-vorstendommen in staat van beleg en onder de krijgswet gesteld.

— In het regeringsblad van Wallachije van den 26sten October, is eene proclamatie van den regerenden vorst van Wallachije, *Stir*-bey, afgekondigd die het volgende inhoudt: » De Russische koopvaardijschepen alsmede die onder de vlag van Moldavie en Wallachije, zullen met dezen dag ophouden den Donau te bevaren, en blijven liggen op het punt, alwaar zij zich thans bevinden. Het verkeer tusschen de beide Donauoevers houdt geheel op: en onder geen voorwendsel mag tarwe, zout of eenig ander artikel aan de Turken verkocht worden; de overtreders van dit verbod zullen naar krijgsregt worden behandeld. Insgelijks valt een ieder onder het krijgsregt, die blijkt met de Turken briefwisseling of eenige andere betrekkingen te houden. Deze proclamatie is onderteekend door de acht leden van den regeringsraad.

De Russische opperbevelhebber heeft den vorst *Stir*-bey uitgenoodigd, gedurende de krijgsbedrijven in Wallachije de uitoefening van het hoog gezag aan de Russische militaire overheden over te dragen en zich tijdelijk uit het land te verwijderen. De vorst vroeg eenige dagen uitstel, ten einde orde op zijne zaken te kunnen stellen. Hij maakte zich dezen tijd ook ten nutte om een groot aantal personen tot hoogere betrekkingen te bevorderen of in den adelstand te verheffen, nam vervolgens de reis aan en is den 1sten dezer in Weenen aangekomen.

— Niet alleen bij Kalifat, maar ook op andere punten van den Donau schijnen Turksche troepen den Donau te zijn overgetrokken. Zoo leest men in een berigt uit Bucharest van den 2den dezer, in den half-officiëlen *Oesterrichschen Correspondenz*.

— « Volgens een van den Russischen opperbevelhebber, den Vorst *Gortschakoff*, heden ontvangen berigt, zijn gisteren middag 800 tot 1000 man Turksche troepen voor Giurgewo verschenen en hebben die stad beschoten. Het kwam tot een gevecht langs den dijk, waarbij eenige Russen en een grooter aantal Turken gesneuveld zijn, en eenige burgers van Giurgewo wonden bekwamen. De Turken verwijderden zich langs den Donau opwaarts trekkende, achtervolgd door Russische ligte kavallerie met eenig geschut.

— Het *Journal de Constantinople* berigt dat den 22sten October in bijzijn des Sultans een nieuw Turksch linieschip van 100 stuken en met eene stoomschroef voorzien, van stapel is gelaten, en dat vervolgens de kiel gelegd is voor een ander dergelijk schip van 84 stukken.

Het genoemde Turksche blad berigt dat Turkije thans ruim 300,000 man geregelde troepen heeft, benevens 60 of 70,000 man ongeregelde, en de hulptroepen van Egypte enz. Die 370,000 man zijn Mohammedanen en behooren voor een zeer groot deel in Azie te huis.

— Uit Erzerum is tijding dat het op de grenzen vereenigd Turksch leger den 9den October reeds drie en veertig duizend man sterk was en, door vereeniging met de nog in verscheiden deelen van Syrie in bezetting liggende troepen en der irreguliere korpsen, gemakkelijk op vijf en tachtig of negentig duizend man gebragt kan worden. De tijdingen der overwinningen van de Circassiërs over de Russen bevestigden zich. *Schamijl* had den bevelhebber der Turksche troepen *Abdi*-pacha doen weten dat hij twintigduizend man ter zijner beschikking stelde, om gezamentlijk de krijgsoperatien voort te zetten. Het gerucht liep verder te Konstantinopel, dat twintigduizend man Russische troepen, op den marsch van Daghistan naar de Turksche grenzen, in de bergpassen van Zakortola door dertigduizend bergbewoners overvallen en geheel verstrooid zijn.

— *Schamyl*, de held van den Kaukasus, die thans weder zoo veel van zich doet spreken, is een man van 56 jaren, van middelbare grootte en krachtig gelaat. Zijn matig en gestreng leven is tusschen het gebed en de militaire bemoeijingen verdeeld, aan welke laatste hij zich sedert 1834 toewijdt, als wanneer hij na den dood van *Hamsad*-beij, als gezant des Hemels en tweede profeet van den Islam optrad, met het doel om *Mahomeds* werk, door vereeniging der volgelingen van *Ali* met die van *Osmar*, te voltooijen. Alleen het oostelijk gedeelte van den Kaukasus staat onder *Schamijls* invloed, het aan de Zwarte zee grenzende erkent zijn opperbevel niet. De Kaukasische oorlog duurt reeds van den aanvang dezen eeuw voort, en heeft Rusland vele generaals, zijne beste troepen en ontzettend groote geldsommen gekost. De verovering van Tifflis, de hoofdstad van Georgie, was de eerste aanleiding tot dezen nationalen en godsdienstoorlog.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den November.

De Londensche *Times* van jl. Zaturdag heeft per telegraaf uit Weenen van den 14den dezer een berigt ontvangen, luidende:

» Het volgende is eene officiele mededeeling uit Bucharest: » » Twee duizend Turken vertoonden zich voor Giurgewo (op den linker Donauoever, Groot-Wallachije) en wierpen kogels in de stad. Niet ver van daar, bij Daïe, had eene ontmoeting van Turksche en Russische troepen plaats, waarbij van weerszijden velen gesneuveld zijn. De Turken trokken naar den oever der rivier terug, doch werden door de Russen gevolgd. Bij Kalafat vallen dagelijks schermutselingen voor. Have van buitenlanders onder Oostenrijksche vlag wordt door de Turken ontzien.""

— Alhier is het gerucht in omloop gekomen dat er eene nieuwe conferentie van gezanten der Europesche mogendheden, en wel te Londen, zou gehouden worden tot vereffening van het Turksch-Russische geschil.

— De *Sun* zegt, dat de Keizer der Franschen van de aanwezigheid der Belgische koninklijke familie in Engeland gebruik heeft gemaakt, om haar de verzekering te geven van zijne meest vriendschappelijke gevoelens jegens Belgie en inzonderheid jegens de vorstelijke familie, zoodat alle vrees voor een mogelijken intogt van Fransche troepen in Belgie of van het bezetten der Rijnprovincie als geweken kan worden beschouwd. De naauwe overeenstemming tusschen Frankrijk en Groot-Brittanje is de beste waarborg voor de vredelievende bedoelingen van den Keizer jegens Belgie en Pruissen.

— Gedurende de den 30 September laatstleden geëindigde drie maanden hebben, zoover bekend is, 87,167 landverhuizers de verschillende zeehavens van het Vereenigd Koningrijk verlaten, van welke 13,623 zich te Londen, Plymouth en Southampton, 63,600 te Liverpool, 2807 te Glasgow en Greenock en 7437 in Iersche havens hebben ingescheept. Het grootste aantal dezer landverhuizers bestond uit Ieren.

— Om de stad Glasgow van versch water uit het nabijgelegen meer Katrine te voorzien, zal, naar verzekerd wordt, eene som van ongeveer 1,200,000 ponden sterling worden aangewend.

BELGIE.

BRUSSEL, den 8sten November.

De Koning is eergisteren, Zondag, van Londen te Brussel teruggekomen met den graaf van Vlaanderen en de Prinses *Charlotte*, terwijl de Kroonprins en de Kroonprinses nog eenigen tijd aan het Engelsche hof verblijven.

— Een der Antwerpensche dagbladen berigt het volgende:

» Men weet dat alhier eene maatschappij gevormd is tot het ondernemen eener regelmatige stoombootdienst tusschen Antwerpen en New-York. Eene tweede onderneming van dezelfde strekking is op het punt van tot stand te komen, vooral door toedoen van den Belgischen zaakgelastigde te Washington. Het gouvernement der Unie heeft eene aanmerkelijke subsidie bestemd voor de oprigting eener nieuwe communicatie tusschen New-York en het Europesche vasteland. Onze zaakgelastigde heeft de toezegging verworven dat die subsidie zou worden gegeven aan de haven van Antwerpen; maar daaraan is door het Amerikaansche gouvernement de voorwaarde verbonden dat de stoombootdienst binnen drie maanden zou opgerigt worden. Het voor deze onderneming vereischte kapitaal bedraagt 12 millioen; daarop is reeds voor 10 millioen ingeschreven in Engeland en de Vereenigde Staten, zoodat er te Antwerpen en in het overige Belgie nog slechts twee millioen moeten gevonden worden; het geen bij de voordeelige voorwaarden die aan de onderneming verbonden zijn, voorzeker niet moeijelijk zal wezen.

» In de afgeloopen tien maanden dezes jaars hebben te Antwerpen 12,400 landverhuizers zich ingescheept aan boord der schepen welke uit onze haven naar Amerika vertrokken zijn."

— In de afgeloopen week is te Antwerpen de prijs van de tarwe en rogge nog weder gerezen, hoewel de aanvraag niet meer zoo levendig was en eenige naburige markten in eene minder vaste stemming waren. Er is ongeveer 24,800 hectol. tarwe en 4000 hectol. rogge door de eerste hand verkocht. Garst was gezocht en rijzende.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den November.

Wij vernemen dat de openbare verloting van *schilderijen*, *schetsen* en *teekeningen* en verdere *kunstvoorwerpen*, nagelaten door wijlen den kunstschilder *M. Schouman*, waarvan wij vroeger melding gemaakt hebben, voortgang heeft, en plaats zal hebben op Maandag den 28sten dezer, in een der lokalen van het Stadhuis.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn ingekomen de geloofsbrieven van het nieuw gekozen lid, de heer *van Heemskerk*, welke stukken in handen eener commissie werden gesteld om daarover in de volgende zitting verslag uit te brengen.

De navolgende wetsontwerpen zijn ingekomen:

1°. één tot vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Marine, dienst 1853; 2°. één tot vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog, dienst 1853; 3°. één betrekkelijk het verleenen eener bijdrage aan de Nederlandsche Rhijnspoorweg-maatschappij; 4°. twee tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indie; en 5°. één betrekkelijk het verleenen eener bijdrage aan het fonds van het Haarlemmer-meer; elk van eene memorie van toelichting voorzien.

Deze ontwerpen alsmede die waarvan de indiening in de bijeenkomst van 17 October werd vermeld, worden naar de afdeelingen verzonden om aldaar te worden onderzocht.

Is ingekomen eene missive van den heer *Thorbecke*, ten geleide van een voorstel van wet, door hem met acht zijner medeleden gedaan, strekkende tot afschaffing der tonnegelden, van den accijns op het geslagt en van alle belasting op den invoer van geslagt vee en van versch vleesch, en vergezeld van eene memorie van toelichting. De mede-voorstellers zijn: de heeren *van Bosse*, *de Man*, *Storm*, *van Hoëvell*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *Dommer van Poldersveldt*, *van Eck* en *Reinders*.

De heer *de Man* licht dit voorstel nader toe.

Wordt besloten, de tot dit voorstel betrekkelijke stukken te doen drukken en ronddeelen.

Is ingekomen eene missive van den Hoogen Raad der Nederlanden, ten geleide eener lijst van aanbeveling van zes kandidaten, ter vervulling der raadsheers-plaats in dat collegie, opengevallen door het overlijden van den heer mr. *Spoor*. Deze lijst bestaat uit de heeren mrs. 1. *H. Provo Kluit*, burgemeester van Amsterdam; 2. *F. F. Karseboom*, advocaat-generaal bij het prov. geregtshof in Noordholland; 3. *M. Wiardi Beckman*, raadsheer in dat Hof; 4. *J. O. de Jong van Beek en Donk*, officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Utrecht; 5. *M. J. van Gelein Vitringa*, raadsheer in het prov. geregtshof in Gelderland, en 6. *J. W. D. Pape*, officier van justitie bij de arrond.-regtbank te 's Bosch. — Deze lijst zal worden gedrukt en rondgedeeld, zullende de dag tot het opmaken der nominatie nader worden bepaald.

Van de commissiën van rapporteurs zijn ingekomen de eindverslagen over de volgende wetsontwerpen, als: 1. tot vaststelling der begrooting voor de Landsdrukkerij voor 1854; 2. tot verklaring van het algemeen nut van den aanleg van een kunstweg van Swichun naar den weg van Warrega naar Goutum en Leeuwarden; 3. betrekkelijk het te kort over 1848; 4. tot vaststelling van het XIIde hoofdstuk voor 1854, en 5. betrekkelijk de maatregelen tot herstel van het Nederlandsch Westindisch muntwezen. — De beraadslagingen over de drie eerste ontwerpen worden bepaald op aanstaanden Donderdag ten 11 ure, zullende de discussien over de twee laatstgenoemden nader worden bepaald. — Daarna is de vergadering gescheiden.

— Men verneemt, dat thans bij den Raad van State aanhangig is een ontwerp van wet tot regeling der pensioenen voor de militaire leden van het hoog militair geregtshof. Men ziet eerlang de aanbieding van dat ontwerp te gemoet.

— De regering heeft thans geantwoord op de bedenkingen door de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij het onderzoek der ontwerpen van de staatsbegrooting voor 1854 in het midden gebragt.

De Regering wenscht te doen opmerken, dat de verklaring, welke de gezamenlijke Ministers in hun verslag aan den Koning van den 26sten April jl. hebben afgelegd, reeds de verlangde hoofdtreken bevat der rigting welke zij voornemens zijn te volgen, de hoofdtrekken van dat door hen aan te wenden algemeen beleid van bestuur, hetwelk zich en in de toepassing der bestaande wetten en in de voor te dragen nieuwe ontwerpen van wet of maatregelen van algemeen bestuur moet openbaren, en zich voorzeker daarin beter kan openbaren dan in woorden en beschouwingen, welke over het geheel eenen praktischen grondslag zouden missen.

En gelijk de Ministers meenen, dat zij tot dusverre aan hunne verklaring getrouw gebleven zijn, even zoo kunnen zij verzekeren die verklaring van hunnen kant geenszins uit het oog te zullen verliezen, maar integendeel aan die beginsels te zullen vasthouden.

Zoo is het dan ook bij voortduring hun streven, hetgeen echter uit den aard der zaak minder aan het algemeen kan blijken, om, waar dit mogelijk is, in de toepassing der verordeningen de werking eener te ver gedrevene centralisatie te temperen; maar zij hopen daarvan, en van het in acht nemen der door hen openlijk vermelde grondtrekken van hun bewind, ook verder blijken te geven in de nog voor te dragen wetten, waaromtrent zij gaarne betuigen te deelen in het gevoelen in de 2de paragraaf van het verslag uiteengezet, dat het meer geraden is, te trachten partiele verbeteringen in de wetgeving, door wijziging of aanvulling, tot stand te brengen, dan op algeheele hervorming en herziening het oog gevestigd te houden.

Ten aanzien van de klagt over de dorheid der memoriën van toelichting, zegt de Regering, dat het moeijelijk valt deze in het algemeen aangevoerde bedenking anders op te lossen, dan door de evenzeer algemeene opmerking, dat het althans niet de taak is der Regering, om aanleiding te geven tot veel redeneringen en beschouwingen, welke zeer geschikt zijn om de aandacht af te leiden van het eigenlijke onderwerp van behandeling.

Het kan niet worden toegegeven, dat bij de Regering de strekking bestaat, om de Staatsuitgaven op te drijven, in plaats van die trapswijze te verminderen. De aard en bestemming der voorgestelde uitgaven mag daarbij niet worden over het hoofd gezien, en indien men de sommen voor aanbouw van nieuwe gevangenissen, voor de verbetering der rivieren, der zeehavens en zeewerken en de subsidien enz., van het eindcijfer der begrooting van 1853 aftrekt, dan zal men bevinden, dat de raming der begrooting voor de onderscheidene departementen van algemeen bestuur weinig verschilt van, en verder nog blijft beneden het cijfer der begrooting voor het dienstjaar 1853.

— In het antwoord der Regering op het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs der Tweede Kamer, betreffende het op nieuw aan de Kamer aangeboden ontwerp van wet, betrekkelijk het bouwen binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den Staat, verklaart de minister van Oorlog, dat, indien de regering eene geheel vrije keus had tusschen de stelsels, welke hier in aanmerking komen, zij ongetwijfeld zou terugkeeren

tot de aanvankelijk in toepassing gebragte meening, dat van geene schadevergoeding sprake behoort te zijn; dat is, in hare schatting, het meest zuivere stelsel. Doch het is bekend, dat de bepalingen, omtrent de schadevergoeding, van de zijde der regering zijn voorgesteld bij wijze van concessie aan de meening van velen, dat de billijkheid het openstellen der gelegenheid tot het erlangen van schadevergoeding in dit geval vorderde. Het was de pligt der regering, alles wat in haar vermogen was aan te wenden, om eene wet tot stand te brengen, waaraan de grootstmogelijke behoefte bestaat, en zij mogt en kon toegeven, omdat dit geschieden kon, zonder hare eigenlijke overtuiging op te offeren, namelijk dat het hier geldt eene eigendomsbeperking, krachtens een regt van den Staat, niet eene onteigening ten algemeenen nutte; want in haar stelsel heeft de in zijn eigendom beperkte geenerlei regt op schadevergoeding, doch kan men hem wel, indien werkelijk schade geleden wordt, deze op grond van billijkheid toekennen. Uithoofde van de onberekenbaar schadelijke, ja onherstelbare gevolgen, die het verwerpen der wetsvoordragt zou hebben, wenscht de regering ernstig, dat de leden, die het beginsel van schadevergoeding bestrijden, des noods liever hunne meening ten offer zullen brengen, dan, door daaraan vast te houden, medewerken tot den noodlottigen staat van zaken, die het gevolg zou moeten worden van het afstemmen van het onderhavige wets-ontwerp.

Behalve eenige weinig minder belangrijke wijzigingen, heeft de regering de volgende bijvoeging bij art. 14 vastgesteld: »De gevangenisstraf wordt niet toegepast, dan nadat de veroordeelde, tot de betaling der boete aangemaand zijnde, binnen twee maanden, sedert die aanmaning, de boete niet heeft voldaan."

— In de zitting der Provinciale Staten van dit gewest van Vrijdag ll. werd door den Voorzitter kennis gegeven dat weder een veertiental onderscheiden stukken waren ingekomen, welke, na opgaaf van den hoofdzakelijken inhoud door den Griffier, aan de verschillende afdeelingen verzonden werden.

Niets aan de orde zijnde gesteld en geen der afdeelingen eenig rapport gereed hebbende, werd de vergadering tot Zaturdag verdaagd.

In de zitting van Zaturdag werd, na mededeeling van een paar ingekomen stukken, bij monde van den heer *Smits*, namens de 3de afdeeling verslag uitgebragt op het door Gedep. Staten ingediend verslag betrekkelijk het door hen ingesteld onderzoek nopens een adres van belanghebbenden tot bekoming van een subsidie van 55 pCt. in de verhooging, begrinding en gedeeltelijke beklinkering van den weg van Megen over Macharen naar Oss. Aangezien uit de stukken gebleken is, dat de gemeente Megen niet genegen is tot dien weg bij te dragen en de gemeente Oss zich niet bepaaldelijk heeft verklaard, concludeert de commissie tot afwijzing van het verzoek en vereenigt zich de vergadering met deze conclusie.

Bij monde van den heer *Brouwers*, namens de 4de afdeeling, op eenen brief van Gedeputeerde Staten betrekkelijk het door hen verrigte in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Gelderland, tot het daarstellen van den Alemschen en Drielschen uiterwaard tot eenen polder. Aangezien uit de stukken blijkt dat door Gedeputeerde Staten te dezer zake nog nadere stukken zijn aangevraagd en deze nog niet zijn ingekomen, stelt de commissie voor den brief van Gedep. Staten voor kennisgeving aan te nemen. De vergadering besluit dienovereenkomstig.

Geene rapporten meer uit te brengen en niets meer aan de orde van behandeling zijnde, werd de zitting, na stemming daarover, tot Maandag verdaagd.

— Bij besluit van den 4den November 1853, n°. 94, heeft Zijne Majesteit goedgevonden het eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen, ingesteld bij Hoogstdeszelfs besluit van den 5den December 1851 (*Staatsblad* n°. 149), toe te kennen aan *F. J. Stevens*, kapitein; *A. Kwisthout* en *C. W. Rijken*, 1ste luitenants, en *C. de Haan*, adjudant-onderofficier, allen bij de dienstdoende schutterij te Breda.

— Zijne Majesteits heeft bij besluit van den 4den dezer, n°. 77, goedgevonden: 1°. Hoogstdeszelfs ordonnans-officier, den 1sten luitenant *F. F. Steenbergh*, van het regement veldartillerie, een eervol ontslag uit gemelde betrekking te verleenen, en 2°. in zijne plaats tot ordonnansofficier bij Hoogstdenzelve te benoemen den 1sten luitenant jhr. *C. H. F. Du Monceau*, van het 6de regement infanterie.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 7den dezer, n°. 54, goedgevonden te benoemen bij het wapen der infanterie tot kapitein (bij keuze) den 1sten luitenant *A. W. P. Weitzel*, van het regiment grenadiers en jagers, met bepaling dat hij voor den tijd van vijf jaren zal worden gedetacheerd bij de landmagt in Oost-Indie, hebbende het Zijner Majesteit alverder behaagd voornoemden kapitein te benoemen tot adjudant van den heer luitenant-generaal jhr. *F. V. A.* ridder *de Stuers*, Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst, benoemd kommandant van het leger in Oost-Indie.

— Het heeft Z. M. behaagd, op het verzoek van Heeren bestuurders der afdeeling 's Gravenhage van de vereeniging *Het Metalen Kruis*, het beschermheerschap dier afdeeling wel te willen aannemen, met de vergunning tevens om de diploma's der leden van die afdeeling te mogen versieren met het koninklijk wapen.

— De werkzaamheden aan het standbeeld van wijlen Z. M. *Willem II* te 's Hage spoeden ten einde. Reeds heeft men een aanvang gemaakt met het stellen der tribune voor de Koninklijke Familie, benevens die voor de genoodigden, bij de onthulling, waarvan de dag echter nog niet bepaald is. Men verneemt, dat tot het bijwonen dier plegtigheid, behalve de Hooge Autoriteiten, ook het Corps Diplomatiek zal uitgenoodigd worden.

— Onlangs is door het Indisch Gouvernement bij het ministerie van Kolonien eene aanvrage gedaan van zes onderwijzers. Ongeveer 300 sollicitanten hebben zich reeds hiertoe aangeboden. Ook voor het twaalftal kweekelingen, tusschen de 16 en 18 jaren, onlangs voor het onderwijs in de Oost-Indische dienst aangevraagd, heeft zich een zeer voldoend getal sollicitanten bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken opgedaan.

— Het *Zondagsblad* zegt, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje*, met den aanvang des volgenden jaars, zijne studien aan de Hoogeschool te Leiden zal voortzetten, als wanneer, in verband daarmede, het 1ste bataillon grenadiers, waarbij Hoogstdezelve als 1ste luitenant is ingedeeld, thans te Delft, naar Leiden zal vertrekken, om aldaar garnizoen te houden, terwijl het 2de bataillon van het 8ste regiment infanterie, thans te Leiden, gemeld bataillon te Delft zal vervangen.

— Zaturdag morgen is de landhoeve van de wed. *H. Kuipers*, in het gehucht de Zandkant, in de gemeente Udenhout bij Tilburg, benevens al de zich daarin bevindende meubilaire goederen, landbouwgereedschappen en voorraad van oogst, hooi en stroo, door brand vernield. Alleen huizing, schuur en stal zijn tegen brandschade verzekerd. Ook in Junij 1849 is de landhoeve dezer weduwe geheel door brand vernield, en wel op een oogenblik dat zich niemand der huisgenooten dan een kind van 9 jaren te huis bevond.

— Te Helmond is de rust weder geheel hersteld. Voor de arbeidende klasse wenscht men vooral dat zij ongestoord zal blijven, daar zij zelve daardoor het meeste lijdt. — De Nederlandsche Handelmaatschappij heeft te Helmond eene bestelling van 50 kisten manufacturen gedaan.

— In zes zittingen heeft de raad van Amsterdam de begrooting behandeld, die jl. vrijdag avond is vastgesteld voor een bedrag in inkomsten en in uitgaven van *f* 3,356,227,94⁵, verschillende dit eindcijfer alzoo met de primitieve voordragt van het dagelijksch bestuur, dat voorgesteld was tot bedrage van *f* 3,420,533,38⁵, voor eene som van *f* 64,305,44.

— Van wege de te Haarlem gevestigde Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen is de aanzienlijke som van *f* 2000 ter beschikking gesteld van de commissie, ter oprigting van een standbeeld voor *Laurens Janss. Coster*, als eene bijdrage tot het vervaardigen van het voetstuk, waarop dat beeld behoorlijk zal kunnen worden geplaatst.

— Het fossiele dier, te Slochteren opgegraven, is, bij onderzoek van professor *G. Mulder* te Groningen gebleken te zijn een wild zwijn.

— Gedurende de maand October zijn niet minder dan 1000 schepen gemiddeld met 500 ton turf beladen, de Dedemsvaart afgevaren. In November wordt geen mindere afvoer verwacht, vermits nog een genoegzame voorraad drooge turf voorhanden, en het kanaal in dit jaar veel verbeterd is.

— Z. M. de Koning der Belgen heeft den heer *W. de Gelder*, inspecteur der registratie te Leyden, de groote gouden medaille van verdiensten doen toekomen, voor zijn antwoord op de prijsvraag, betreffende de registratie, in 1853 door de Broederschap der Notarissen in Nederland uitgeschreven.

De *Staats-Courant* behelst het volgend voorloopig verslag wegens den Oogst in Zeeland, over 1853.

Over het algemeen is opgemerkt, dat het natte en koude weder in den zaaitijd, in den winter en in het voorjaar, den groei en de ontwikkeling van onderscheidene veldgewassen belemmerd heeft.

Behalve sommige peulvruchten en de aardappelen, welke gunstiger uitgevallen zijn dan in 1852, kan de oogst over het algemeen slechts als middelmatig beschouwd worden.

Daarenboven werden 23 gemeenten in dit gewest door den hagelslag geteisterd. De nog te velde staande veldvruchten zijn daardoor grootendeels vernield.

De *tarwe*, het hoofdvoortbrengsel van den Zeeuwschen landbouw, viel zeer ongunstig uit. De hoedanigheid is echter bevredigend. De opbrengst wordt slechts op 15 mud geschat.

De *rogge* gaf weinig betere uitkomst, hoogstens 16 mud.

Zomer- en *wintergerst* hebben door elkander niet meer dan 25 mud opgeleverd.

Van de *haver* was de opbrengst ook minder gunstig dan in 1852. Men berekent haar in 1853 op 36 mud.

Koolzaad heeft mede in den onvoordeeligen oogst gedeeld. Het beschot zal vermoedelijk slechts 15 mud bedragen.

Paarden- en *duivenboonen* waren overvloedig. Men schat de opbrengst dooreen op 27 mud.

Witte en *bruine boonen* hebben dooreen niet meer dan 17 mud opgebragt. Zij hebben dus de hoogte van den oogst van 1852 niet bereikt.

Erwten hebben daarentegen een overvloedig beschot opgeleverd. Men berekent de opbrengst op 26 mud, ver te boven gaande het cijfer van 1852.

De *Aardappelen* waren wel door de bekende ziekte aangetast, doch deze schijnt op het gewas een minder regtstreeks nadeeligen invloed te hebben gehad. Vele aardappelen waren echter klein. Voor zoover het tot nu toe bekend is, schat men de opbrengst op 111 mud.

Omtrent de *graslanden* luiden de berigten vrij gunstig. Op de hooge landen is meestal de snede beter uitgevallen dan op de lage, waar de hooge waterstand veelal voor den groei weinig voordeelig was. Over den *hooibouw* wordt niet geklaagd.

De *klavers* hebben ten aanzien der opbrengst beter aan de verwachting beantwoord dan de *wortelgewassen*.

Het *vee* heeft, behalve met de gewone ongesteldheden, met geene ziekten van gevaarlijken of besmettenden aard te kampen gehad. Hier en daar spreekt men van het sterven der melkbeesten. In eenige gemeenten van het voormalig 4de en 5de administratief district heersch in mindere mate dan in 1852 sporen van de varkensziekte, wier oorzaak men de oorzaak niet kent, doch aan welke ziekte veelal de dieren sterven. Het vee is meest tegen hooge prijzen afgezet.

De aanmerkelijk hooge prijzen van al de artikelen van landbouw hebben vergoed wat de wanoogst anders den landman zou hebben benadeeld.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, den 7 November.

TARWE, Poolsche prijshoudend, roode bij partij iets hooger, verkocht: 130 ℔. Poolsche *f* 465, *f* 470; 132 ℔ roode Silezische *f* 475; 132 ℔ dito Koningsb. *f* 475; 129 ℔ bonte Poolsche *f* 465; 128 ℔ dito *f* 458.

ROGGE, tot vorige prijzen met meer handel: 123 ℔ Pruissische *f* 294; 124 ℔ Donau *f* 296; 120 ℔ dito *f* 282; 121 ℔ Odessa *f* 285, *f* 287; 117 ℔ Oude gedroogde *f* 273.

GERST en HAVER, zonder handel.

BOEKWEIT wat aangenamer: 120, 122 ℔ Amersf. *f* 254, *f* 260; 121 ℔ Nykerker *f* 257; 119 ℔ Jar. Holsteinsche *f* 228; 117, 120 ℔ Veen *f* 231, *f* 240; 122 ℔ Vriesche *f* 257.

KOOLZAAD, $^{1}/_{2}$ P. vl. lager: Op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. $68^{1}/_{2}$ P. vl.; in April e. k. 71 P. vl.; in Sept. e. k. 66 P. vl.

LIJNZAAD één doen: 112, 113 ℔ Odessa *f* $322^{1}/_{2}$; 109 ℔ Calcutta *f* 320.

RAAPOLIE wederom iets lager; op 6/w. *f* $37^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $36^{1}/_{2}$ à $^{3}/_{4}$; 1 Dec. eerstk. *f* $36^{5}/_{8}$ à $^{1}/_{3}$; 1 Mei eerstk. *f* 39 à *f* $38^{3}/_{4}$; 1 Sept. e. k. *f* $36^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE prijshoudend: op 6/w. *f* 30; Vlieg. *f* $28^{3}/_{4}$; 1 Maart e. k. *f* $29^{1}/_{2}$; 1 April e. k. *f* $29^{1}/_{2}$ à $^{3}/_{4}$; 1 Mei eerstk. *f* $29^{3}/_{4}$ à *f* 30.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $38^{1}/_{4}$, Vlieg. 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 83 à *f* 86. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à $13^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 8. NOVEMBER 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 16,00 tot *f* 16,75.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00 » » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 9,90 » » 10,20.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00 » » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 10,00 » » 7,50.
Een dito pond Boter	0,86.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,90 tot *f* 4,50.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,50.
Het 1000 Doof Hout	» 2,10.
De kar Schanders	» 2,90.
Idem Sprikken	» 3,00.
De 100 Mutsaards	3,00.

221ste STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13e TREKKING. No. 16092, *f* 100,000; Nos. 3567, 481, 3312, ieder *f* 1000.
14e —— No. 19361, *f* 5000; No. 15189, *f* 1500; Nos. 7328, 3430, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *November*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 62, $^{1}/_{8}$, $^{1}/_{16}$; 3 pCt. 73, $^{1}/_{8}$, $^{1}/_{16}$; 4 pCt. $93^{3}/_{16}$, $^{5}/_{16}$, $^{3}/_{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $93^{3}/_{4}$; Aand. Rijn-Spoorweg $100^{3}/_{8}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $50^{5}/_{8}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $69^{1}/_{2}$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $21^{3}/_{4}$, $^{7}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $40^{3}/_{4}$, $^{7}/_{8}$, $^{3}/_{4}$; Coup. Bewijzen $5^{7}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; Amort. Sch. $4^{7}/_{8}$, $^{15}/_{16}$; Portugezen te Londen 3 pCt. $37^{9}/_{16}$, $^{10}/_{16}$, $^{11}/_{16}$; Rusland 5 pCt. $104^{3}/_{8}$; dito 1828—29 $103^{1}/_{2}$; Certif. 1831—33 $94^{1}/_{8}$; 4 pCt. bij Hope $89^{5}/_{8}$; Id. bij Stieglitz $88^{3}/_{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $70^{3}/_{4}$, $^{7}/_{8}$; Polen Aand. fl. 300 *f* 160; Oostenr. Metall. 5 pCt. $77^{5}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; Nieuwe 1847 $2^{1}/_{2}$ pCt. $39^{1}/_{4}$, 40; dito 1851,52 $39^{7}/_{8}$, $^{15}/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. $90^{3}/_{4}$, $^{7}/_{8}$, $^{3}/_{4}$.

Advertentiën.

. **Getrouwd**:

A. BOS
en
D. M. MOOLENBERGH.

BREDA,
3 November 1853.

Eenige Kennisgeving.

. Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe CATHARINA QUIRINE VAN GHEEL GILDEMEESTER — TWISS.

BREDA, 8 November 1853.

Eenige Kennisgeving.

. Op den 30. October 1853 is overleden, te *Ginneken*, bij *Breda*, mijne eenige overgebleven Zuster, HESTERA JOHANNA WILHELMINA VAN ALPHEN, in den ouderdom van 78 jaren.

'S GRAVENHAGE, den 4. November 1853. J. C. VAN ALPHEN.

Uithoofde van Familie-betrekkingen, heeft deze Kennisgeving eerst heden kunnen geschieden.

HOF VAN HOLLAND TE BREDA.

De ondergeteekende zal,

OP DONDERDAG DEN 10den NOVEMBER 1853,

BAL

GEVEN,

hetwelk aanvang zal nemen des avonds ten 9 ure;

zullende de Zaal fraai versierd en het Buffet van allerhande Ververschingen, waaronder Brabandsche Bieren, tot de gewone prijzen, voorzien zijn.

De Entrée is 25 Cents de persoon.

J. LOOS.

VERLOTING VAN KUNSTVOORWERPEN,

nagelaten door wijlen M. SCHOUMAN.

Ingevolge bekomen autorisatie van Z. M. den Koning en Zijne Excell. den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, zal bovengenoemde VERLOTING, ten overstaan van de bevoegde Autoriteit, in het openbaar plaats hebben in een der Zalen van het Raadhuis der Stad *Breda*, daartoe goedgunstig door het Stedelijk Bestuur afgestaan, op *Maandag den 28. November* 1853, des voormiddags ten *negen ure*.

De BURGEMEESTER van *Zevenbergen*, maakt bij deze bekend, dat de van ouds bestaande PAARDEN- en BEESTENMARKT,

welke invalt op den *eersten Woensdag* na de Gorinchemsche Paarden- en Beestenmarkt, binnen deze Gemeente op *Woensdag den* 16. *November* 1853 zal worden gehouden, waarop geene KRAMEN, STALLEN, enz., zullen worden toegelaten.

ZEVENBERGEN, den 7. November 1853.

De Burgemeester,
D. NELEMANS.

. DIENTJE VAN BEEST, te Almkerk, die in zeer korten tijd door een GOLDBERGERSCHEN KETTING van eene zware Rheumatische ziekte, waaraan zij twee jaren leed en waardoor zij het gebruik harer Beenen verloren had, genezen is, heeft mij gevraagd om dit openbaar bekend te maken. Ik ontvang dikwijls gunstige berigten over de Kettingen, maar het ontbreekt u daaraan niet en daarom maak ik er maar geen werk van om u Attesten te sturen.

GORINCHEM, 28 October 1853. H. BODERY.

GOLDBERGERS KETTINGEN genezen alle Rheumatische en Zenuwachtige Ziekten en Pijnen, ze worden in het VERKOOPHUIS en de bekende Depôts verkocht voor 1.80, 2.70, 3.60 en 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, Kannemans van Dashorst.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Eindhoven, H. Gruythuyzen Rz.
C. H. Veraart.	Helmond, A. H. Martin.
's Bosch, F. L. Welsch.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Boxmeer, G. Maller.	Tholen, T. J. Maas.
Breda, Wede. Wiercx Folla.	

. Bij de Uitgevers DE GRAAUW en HOPMAN, alhier, is van de pers gekomen:

BREDA'S FEESTVREUGDE op 25, 26, 27 en 28 September 1853, groot 45 bladz. Prijs 50 Cents.

De Uitgevers gelooven, dat dit Boekje, hetwelk een juist verhaal geeft van al het gebeurde op die zoo zeer bekende Heugchelijke dagen, aan allen die deel van den optogt hebben uitgemaakt, of aanschouwer waren hoogst welkom zal zijn.

Exemplaren daarvan zijn verkrijgbaar bij den Boekverkooper J. F. C. DE GRAAUW (*Groote Markt*).

. Bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*, is in het licht verschenen:

VERZAMELING VAN DAGORDERS,

UITGEVAARDIGD IN HET

Leger van Nederlandsch Oost-Indië,

VAN

1818—1852,

MET EENE ALPHABETISCHE NAAMLIJST DER DAARIN EERVOL VERMELDE PERSONEN.

In gr. 8vo. De prijs is *f* 1,80.

Dit werk, uitgegeven met toestemming van de bevoegde Hooge Autoriteiten, bevat eene zoo volledig mogelijke opgave van de openlijke eervolle vermelding van een aantal heldenfeiten, in de bovengemelde jaren, in Nederlandsch Indië voorgevallen, en van de personen die zich daarbij hebben onderscheiden. De Uitgevers vermeenen dat velen in ons Vaderland, die geliefde betrekkingen in Neerlandsch Indië hebben, gaarne zich door dit werk eene blijvende herinnering zullen willen aanschaffen van de heldhaftige daden aldaar door genen verrigt en van de eervolle onderscheiding hun daarvoor te beurt gevallen.

BREDASCHE ALMANAK,

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

1854.

Voorzien van een Naamregister van Administrative, Financiële en Justitiële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegiën in de Stad en het Arrondissement *Breda*. Voorts eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, den Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen, enz. Het varen der Beurtschepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Boden, enz., enz.

Prijs: Enkele 10 Cents, Dubbele 20 Cents, idem op best papier 25 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.